

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT	629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04	UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
ZESPÓŁ REALIZACJI		00 - 503 W A R S Z A W A
BADAŃ	621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17	TELEFAX 629 - 40 - 89
INTERNET:	http://www.cbos.pl	E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/122/103/95

AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA POLAKÓW

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, CZERWIEC '95

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Badanie "Opinie o gospodarce i państwie"¹ pozwoliło na uzyskanie licznych informacji o charakterze faktograficznym, dotyczących aktywności zawodowej ankietowanych. Respondenci odpowiadali na pytania odnoszące się zarówno do aktualnej sytuacji zawodowej, jaki i dotyczące dłuższej perspektywy. Tym samym o swojej pracy wypowiadały się osoby, które zakończyły już aktywność zawodową (emeryci i renciści) bądź nie pracują z powodu bezrobocia.

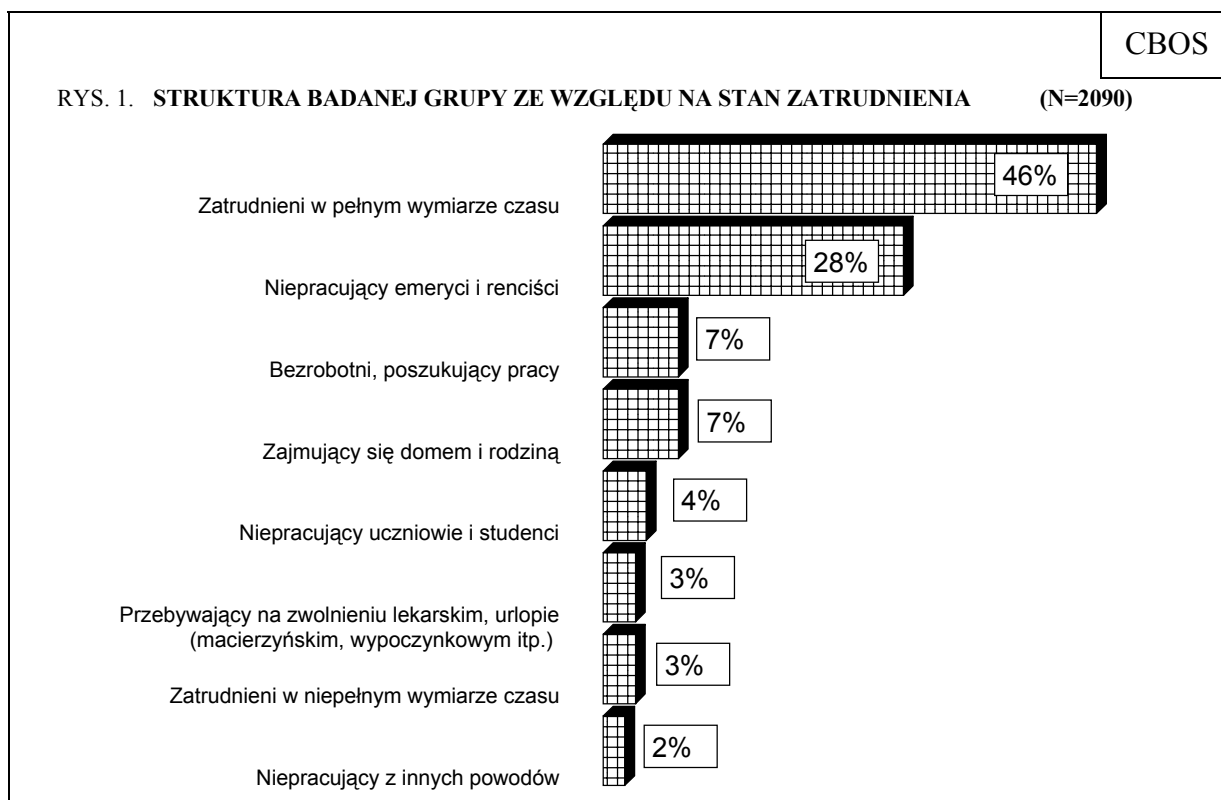
Zatrudnienie

Terminem "zatrudnieni" objęto wszystkie osoby, które deklarowały włączenie się w jakikolwiek sposób w działalność gospodarczą przez samozatrudnienie lub zatrudnienie najemne.

W chwili realizacji badania pracę zarobkową w pełnym wymiarze godzin (także we własnym gospodarstwie rolnym albo własnym zakładzie) wykonywało 46% badanych (z ogólnej liczby 2090, którzy odpowiedzieli na pytanie dotyczące aktualnego zajęcia), a dalsze 3% ankietowanych pracowało w niepełnym wymiarze czasowym. Ponadto 3% respondentów - mimo formalnego zatrudnienia w tym momencie - nie wykonywało swoich obowiązków pracowniczych z powodu choroby (zwolnienia lekarskie), urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego itp. Tak więc na przełomie października i listopada '94 ponad połowa ankietowanych miała stałe zatrudnienie będące źródłem dochodów i utrzymania rodziny.

---

¹ Badanie „Opinie o gospodarce i państwie” (2) - **finansowane i przeprowadzone na zlecenie The Australian National University i University of Melbourne** - 14 października - 7 listopada '94, reprezentatywna próba losowa dorosłych mieszkańców Polski (N=2127).

Wśród biernych zawodowo najliczniejszą grupę stanowili niepracujący emeryci i renciści. Nieliczni ankietowani pozostawali bez zatrudnienia z innych powodów (niezdolność do pracy, uchylenie się od pracy).

Z socjodemograficznej analizy danych wynika, że w chwili realizacji badania robotnicy niewykwalifikowani w największym stopniu byli zatrudnieni w niepełnym wymiarze (13%), a osoby najmłodsze (18% do lat 24 i co dziesiąta w wieku 25-34 lata) oraz respondenci z wykształceniem zasadniczym zawodowym (15%) w największym stopniu byli dotknięci bezrobociem.

Dane te odnoszą się do stanu zatrudnienia ankietowanych w chwili realizacji badań. Istotniejsze jednak są informacje o faktycznym stanie zatrudnienia respondentów w dłuższym okresie, swego rodzaju biografia zawodowa, obejmująca dane dotyczące zawodu, długości stażu, czasu pracy i bezrobocia.

Zawód

Pytanie o zawód dotyczyło wszystkich ankietowanych, również obecnie biernych zawodowo (emerytów i rencistów, bezrobotnych). Jest to więc charakterystyka całej zbiorowości, bez względu na obecny stan zatrudnienia.

Tabela 1 w procentach

Jaki zawód wykonuje Pan(i) obecnie (lub w ostatnio wykonywanej pracy)? ²	Wskazania		Ogółem (N=1886)
	mężczyzn	kobiet	
Wysocy urzędnicy państwowi, członkowie organów przedstawicielskich, kadra kierownicza przedsiębiorstw i organizacji	10	5	8
Specjaliści, wolne zawody	7	10	9
Technicy i specjaliści średniego szczebla	7	14	11
Urzędnicy	3	10	7
Pracownicy usług osobistych i placówek handlowych	6	15	10
Rolnicy wykwalifikowani, robotnicy rolni i zawody pokrewne	16	18	17
Brygadziści i robotnicy wykwalifikowani	27	11	19
Robotnicy zatrudnieni przy obsłudze maszyn, robotnicy taśmowi, kierowcy	16	4	10
Pracownicy fizyczni wykonujący proste zadania w usługach i w produkcji	7	14	11

Najliczniejszą grupę stanowią robotnicy wykwalifikowani, a następnie rolnicy. Mężczyźni dwukrotnie częściej niż kobiety zajmują (lub zajmowali) wysokie stanowiska państwowe oraz kierownicze. Częściej też niż kobiety są (lub byli) wykwalifikowanymi robotnikami. Kobiety natomiast nieco częściej niż mężczyźni pracują (lub pracowały) w wolnych zawodach, jako urzędniczki i specjalistki różnego szczebla, częściej też od mężczyzn są (lub były) pracownikami usług i handlu. Udział kobiet i mężczyzn w zawodach rolniczych i pokrewnych jest mniej więcej zrównoważony.

² Podział według Międzynarodowej Klasyfikacji Zawodów, ISCO-88.

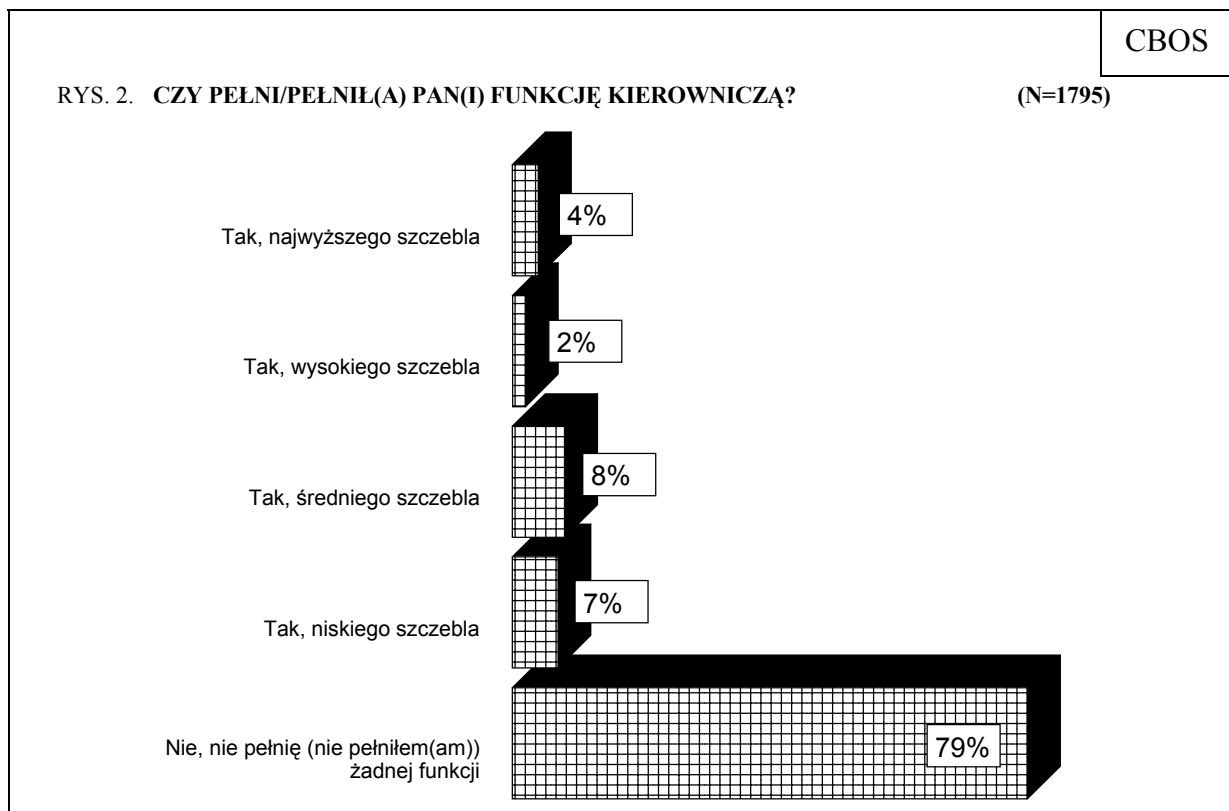
Ankietowani są (lub byli w ostatnim miejscu zatrudnienia) pracownikami następujących działów gospodarki narodowej:

		CBOS
Do jakiego działu, gałęzi gospodarki należy/należał Pana(i) zakład pracy? (N=2082)		
◆ Przemysł:		23,1%
w tym:		
- paliwowo-energetyczny	1,4%	
- metalurgiczny	2,5%	
- elektromaszynowy	3,0%	
- chemiczny	1,5%	
- mineralny	2,6%	
- drzewno-papierniczy	1,3%	
- lekki	5,1%	
- spożywczy	4,0%	
- pozostałe gałęzie przemysłu	1,7%	
◆ Budownictwo		6,0%
◆ Rolnictwo i leśnictwo		19,2%
◆ Transport i łączność		6,4%
◆ Handel		9,6%
◆ Gospodarka komunalna i mieszkaniowa		2,4%
◆ Nauka, oświata, zdrowie, kultura, sport		12,1%
w tym:		
- nauka i rozwój techniki	0,3%	
- oświata i wychowanie	6,1%	
- kultura i sztuka	0,7%	
- ochrona zdrowia i opieka społeczna	4,5%	
- kultura fizyczna, turystyka, wypoczynek	0,5%	
◆ Administracja państwowa, wojsko, policja		2,8%
◆ Finanse i ubezpieczenia		1,0%
◆ Rzemiosło i usługi (sektor prywatny i spółdzielczy)		3,4%
◆ Nigdy nie byli zatrudnieni		12,0%

Niemal co czwarty ankietowany zatrudniony jest (lub był) w jednej z gałęzi przemysłu, co piąty związany jest z rolnictwem, co ósmy pracował w szeroko rozumianej edukacji lub służbie zdrowia, mniej więcej tyle samo zatrudnionych jest (było) w handlu, usługach i rzemiośle łącznie.

Funkcja

Zdecydowaną większość ankietowanych stanowią szeregowi pracownicy, nie pełniący żadnych funkcji kierowniczych i sami podlegający przełożonym, ale co piąty zawodowo czynny Polak - to kierownik.

Pełnienie funkcji kierowniczych, co oczywiste, związane jest przede wszystkim z wykształceniem badanych.

Tabela 2

w procentach

Wykształcenie	Czy pełni Pan(i) funkcję kierowniczą? (N=1795)				
	Tak				Nie
	najwyższego szczebla	wysokiego szczebla	średniego szczebla	niskiego szczebla	
Podstawowe	2	0	1	4	93
Zasadnicze zawodowe	4	0	4	6	86
Średnie	5	3	15	11	67
Wyższe	13	12	24	7	43

Ogółem 16% ankietowanych ma swoich podwładnych. Połowie zwierzchników podlega nie więcej niż 10 pracowników, przy czym najczęściej są to zespoły nie większe niż 5-osobowe. Co piąty zwierzchnik kieruje pracą 10 - 20 osób, co czwartemu - podlega więcej niż 20 osób, w tym: 4% zarządza pracą 50 - 100 pracowników, a 6% kieruje zespołami ponad 100-osobowymi.

Trzy czwarte pracujących Polaków podlega hierarchii w pracy zawodowej. Najczęściej jest to hierarchia wielostopniowa, gdyż cztery piąte kierowników, którym podlegają ankietowani, ma swoich zwierzchników wyższego szczebla.

Staż pracy

Spośród wszystkich respondentów 12% nigdy nie pracowało zarobkowo, w tym co czwarty obecny bezrobotny (24%). Można przypuszczać, że w dużej mierze są to absolwenci szkół, ponieważ aż 59% młodzieży do lat 24 nigdy nie było zatrudnionych (uczniowie i studenci stanowią 36% tej grupy).

Nigdy wcześniej nie pracowała zarobkowo co trzecia obecna gospodyni domowa (31%) i 6% rencistów i emerytów.

Dotychczas nie podjęło nigdy pracy 17% ankietowanych z wykształceniem podstawowym, 9% z wykształceniem zasadniczym zawodowym, co dziesiąty badany mający średni poziom wykształcenia i 3% absolwentów wyższych uczelni. Wśród tych osób mogą być

absolwenci szkół, którzy jeszcze nie zdążyli podjąć pracy (badanie było realizowane na przełomie października i listopada).

Trzon badanej grupy stanowili ankietowani, którzy w swoim życiorysie mieli doświadczenia związane z pracą zawodową (90% mężczyzn i 86% kobiet).

Staż pracy, co oczywiste, związany jest przede wszystkim z wiekiem respondenta. Jest naturalne, że im starsi ankietowani, tym częściej w swojej biografii zawodowej podawali dłuższy staż pracy.

Tabela 3 w procentach

Wiek	Staż pracy ankietowanych (N=1846)						
	do 5 lat	5-10	11-15	16-20	21-25	26-30	31 lat i dłużej
Do 24 lat	79	21	0	0	0	0	0
25-34	13	51	30	5	0	0	0
35-44	6	6	16	34	30	9	0
45-54	2	4	3	7	21	32	31
55-64	1	2	4	3	5	10	76
65 i więcej	0	2	3	6	4	9	76

Dane dotyczące związku stażu pracy z wiekiem warto uzupełnić o następujące informacje:

- ◆ 65% emerytów i rencistów ma za sobą okres pracy dłuższy niż 31 lat;
- ◆ 27% bezrobotnych deklaruje, że utraciło zatrudnienie po 20 latach pracy zawodowej (15% z nich pracowało dłużej niż 26 lat);
- ◆ 16% bezrobotnych deklaruje, że straciło pracę po więcej niż 21 latach zatrudnienia w ostatnim miejscu pracy.

Spośród tych wszystkich, którzy kiedykolwiek pracowali zawodowo, 14% (297 osób) było okresowo zatrudnionych w niepełnym wymiarze godzin. Średni deklarowany okres zatrudnienia w niepełnym wymiarze godzin wynosi 8 lat. Co ciekawe, płeć nie różnicuje osób korzystających z zatrudnienia na część etatu. Najdłuższy średni okres pracy na część etatu,

dorywczo lub w innym niepełnym wymiarze czasu, deklarują dzisiejsi emeryci i wynosi on w tej grupie społecznej blisko 13 lat.

Czas pracy

Aktywny zawodowo Polak pracuje przeciętnie 51,5 godziny tygodniowo³. Jest to czas poświęcony pracy zarobkowej, wliczając w to nadgodziny, prace zlecone i inne zajęcia przynoszące dochód. Nie jest brany pod uwagę czas poświęcony na dojazd do pracy i powrót do domu.

Obciążenie pracą nie rozkłada się równomiernie i pod tym względem badana grupa jest mocno zróżnicowana.

Największa część (35%) ankietowanych pracuje 56 i więcej godzin tygodniowo. Zakładając, że w Polsce obowiązuje 5-dniowy tydzień pracy, oznacza to pracę w wymiarze 11 i więcej godzin dziennie albo ponad 9 godzin dziennie w 6-dniowym tygodniu pracy. Tyle czasu poświęca na pracę zawodową 46% mężczyzn i o połowę mniej kobiet, co trzecia osoba poniżej 44 roku życia i 38-42% wśród starszych respondentów (w zależności od kategorii wieku), połowa mieszkańców wsi (51%) i 22 - 33% mieszkańców miast, w zależności od wielkości miejsca zamieszkania.

Co piąty pracownik (21%) poświęca na pracę zarobkową od 46 do 55 godzin tygodniowo (9 - 11 godzin dziennie w 5-dniowym tygodniu pracy). Jest to grupa mało zróżnicowana ze względu na cechy położenia społecznego.

Jedna trzecia ankietowanych (33%) pracuje w wymiarze 36 - 45 godzin tygodniowo. Częściej są to kobiety (41%) niż mężczyźni (26%), najczęściej - mieszkańcy wielkich miast (45%) i osoby w wieku 35 - 44 lata (38%).

---

³ Czas pracy regulują przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z sierpnia '91, w którym stwierdza się: „Czas pracy w zakładach pracy nie może przekraczać 8 godzin na dobę i średnio 42 godzin na tydzień z uwzględnieniem w roku kalendarzowym 38 dodatkowych dni wolnych od pracy, z tym że dla państwowych zakładów pracy ustala się czas pracy w wymiarze 8 godzin na dobę i średnio 42 godziny na tydzień” (Paragraf 1.1).

Co dziesiąty ankietowany poświęca pracy zawodowej średnio mniej niż 36 godzin tygodniowo, w tym 5% pracuje średnio poniżej 5 godzin dziennie (25 godzin tygodniowo). Są to przede wszystkim osoby najstarsze (28% w wieku 65 lat i powyżej).

Czas pracy nie wykazuje związku z dochodami brutto na osobę w rodzinie. Można natomiast zauważyć, że badani wyżej wykształceni w mniejszym stopniu niż pozostali pracują w największym wymiarze czasu.

Tabela 4 w procentach

Wykształcenie	Ile godzin tygodniowo poświęca Pan(i) pracy zarobkowej? (N=1096)					Średnia liczba godzin
	mniej niż 25	25-35	36-45	46-55	56 i więcej	
Podstawowe	8	5	22	21	43	54,2
Zasadnicze zawodowe	3	4	31	23	40	52,9
Średnie	6	3	39	24	29	49,4
Wyższe	5	13	42	11	28	48,1

Ponad trzy piąte ankietowanych z wykształceniem podstawowym i tyle samo z wykształceniem zasadniczym zawodowym pracuje więcej niż 46 godzin tygodniowo, podczas gdy trzy piąte osób z wykształceniem wyższym poświęca na pracę zawodową nie więcej niż 45 godzin tygodniowo. Im wyższe wykształcenie, tym krótszy dzień pracy.

Czas pracy respondentów związany jest też z wykonywanym przez nich zawodem. Pomijając rolników, którzy - według własnych deklaracji - w 81% pracują w największym wymiarze czasu (średnio 67 godzin tygodniowo), najliczniejszą grupą pracującą ponad 56 godzin tygodniowo są przedstawiciele kadry kierowniczej i inteligencji (34%) oraz robotnicy wykwalifikowani (30%).

Przeciętny Polak, deklarujący zatrudnienie w jakiegokolwiek formie w ciągu 12 miesięcy między październikiem '93 a październikiem '94, średnio pracował 46 tygodni w roku. Pominąwszy deklaracje dotyczące niewymiernego czasu pracy rolników (50.8 tygodnia), najdłuższy średni czas pracy w ciągu roku deklarują osoby z wyższym wykształceniem

(48.4 tygodnia w roku) oraz badani między 35 a 54 rokiem życia. Są to te grupy społeczne, które w najmniejszym stopniu dotyka fluktuacja na rynku pracy.

Pracę zarobkową w tym czasie podejmowały również osoby mające status biernych zawodowo.

Tabela 5

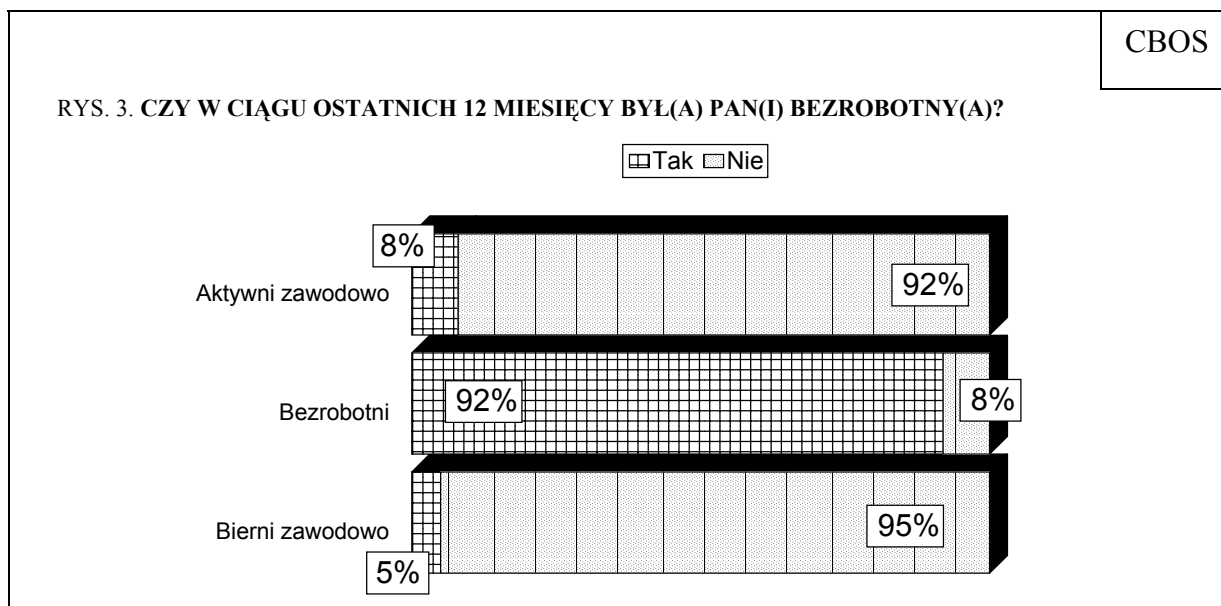
Bierni zawodowo	Odsetek danej grupy	Średni czas pracy w tygodniach w ciągu 12 miesięcy
Emeryci i renciści	5	31,0
Uczniowie i studenci	5	4,0
Bezrobotni	36	24,6
Gospodynie domowe	15	34,8

Z powyższego zestawienia można wnosić, że tylko nieliczni emeryci dorabiają nieformalnie do emerytury, ale ci, którzy pracują, czynią to przez znaczną część roku. Również nieliczni uczniowie i studenci przyznają się do pracy zarobkowej, a długość czasu ich pracy pokrywa się z czasem trwania wakacji. Obydwa wskaźniki dorabiania przez te grupy wydają się zaniżone.

Średnio przez większą część roku pracuje co 6-7 osoba formalnie zajmująca się domem i dziećmi. Trudno jest jednoznacznie zinterpretować dane dotyczące pracy bezrobotnych. Można powiedzieć, że co trzeci bezrobotny pracuje "na czarno" średnio przez blisko 6 miesięcy w roku. Nie jest to jednak wniosek w pełni uzasadniony, ponieważ część z obecnych bezrobotnych (8%) miała formalne zatrudnienie w ciągu ostatnich 12 miesięcy i trudno rozstrzygnąć, którego okresu ich biografii dotyczy deklarowany przez nich czas pracy.

Utrata pracy, bezrobocie

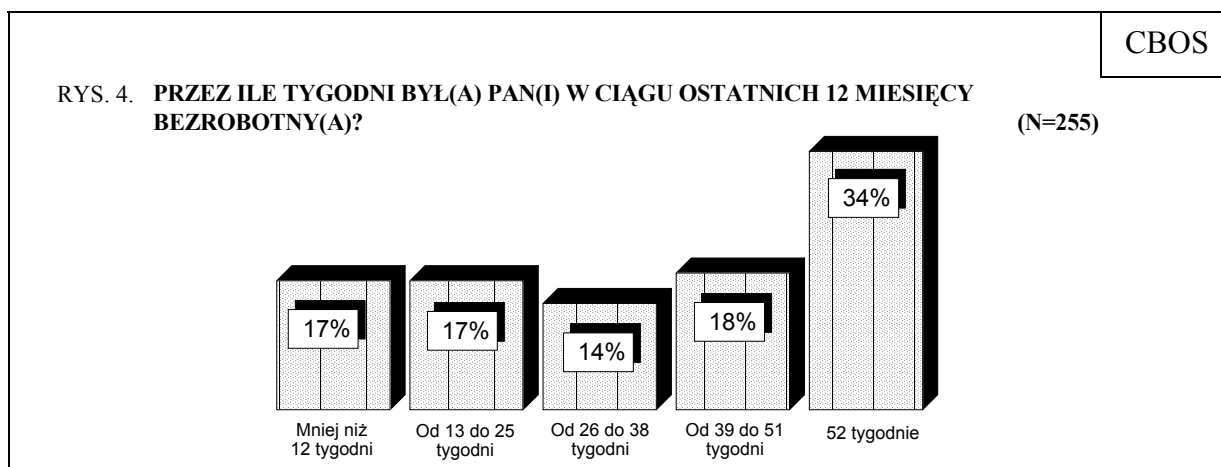
Osoby aktywne zawodowo stanowiły 52% ogółu ankietowanych. Z odpowiedzi na inne pytanie wynika, że stan ten zmieniał się w ciągu ostatnich 12 miesięcy. Bez pracy pozostawało 7% ankietowanych, ale między październikiem '93 a październikiem '94 przez jakiś czas nie miało zatrudnienia 12% respondentów. Istnieje wyraźny związek między obecnym stanem zatrudnienia i tym sprzed 12 miesięcy poprzedzających badanie.

Spośród respondentów obecnie czynnych zawodowo 8% przez jakiś czas pozostawało bez pracy. Do grona poszukujących zatrudnienia dołączyły osoby, które do niedawna nie zaliczały się do bezrobotnych. Prawdopodobnie są to absolwenci szkół lub ci, którzy stracili pracę w ostatnich dniach poprzedzających badanie. Część osób, które nie znalazły zatrudnienia, zmieniła w tym czasie swój status z bezrobotnego na biernego zawodowo. Można się domyślać, że kryje się za tym rezygnacja z dalszych poszukiwań, zatrudnienie nieformalne bądź osiągnięcie wieku emerytalnego.

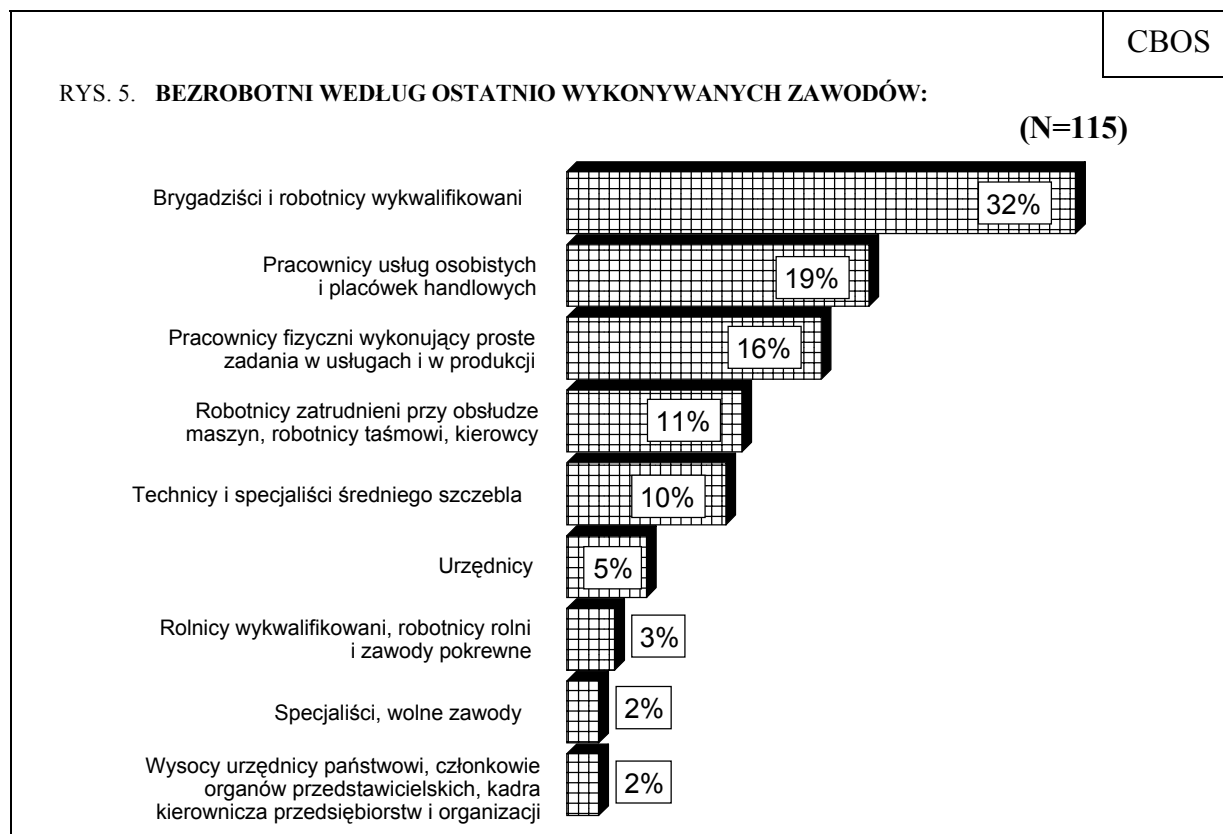
Przeciętny bezrobotny pozostawał bez pracy średnio przez 34 tygodnie w roku. Oczywiście okres bezrobocia nie jest rozłożony równomiernie i różnych ludzi dotyka w różnym stopniu.

Co trzeci bezrobotny jest bez pracy co najmniej od roku, a dwie trzecie z nich - dłużej niż pół roku.

Najdłuższy okres bezrobocia częściej deklarują kobiety (40%) niż mężczyźni (27%), najczęściej mieszkańcy miast liczących 101 - 500 tysięcy ludności oraz osoby w wieku od 35 do 44 lat (po 42%).

Ze względu na szczególną przyczynę pozostawania bez pracy, jaką jest bezrobocie, warto przyjrzeć się, których zawodów dotyka ono przede wszystkim.

Wśród bezrobotnych są przedstawiciele wszystkich zawodów, ale dominują zawody robotnicze (ogółem 59%), w których posiadanie kwalifikacji nie chroni przed utratą pracy: co trzeci z bezrobotnych - to robotnik wykwalifikowany lub brygadzista. Co ciekawe, w zawodach nierobotniczych bezrobocie najczęściej występuje wśród pracowników handlu i usług, czyli przedstawicieli, wydawałoby się, bardzo chłonnego rynku pracy.

Przedstawiona faktografia oparta jest na deklaracjach i subiektywnych ocenach wymiaru własnej pracy ankietowanych. Można to nazwać wizerunkiem aktywności zawodowej badanych w ich własnych oczach. Dotyczy to zwłaszcza wymiaru czasu pracy. Z tych deklaracji wynika, że Polacy mają bardzo krótki rok pracy (średnio 46 z 52 tygodni) i bardzo długi dzień pracy (średnio ponad 50 godzin tygodniowo przy obowiązującym 42-godzinnym wymiarze pracy). Trudno jest jednoznacznie zinterpretować to zjawisko.

Jeśli chodzi o czas pracy, to albo powszechnie jest dorabianie do pensji w możliwie najdłuższym wymiarze czasu i każdy, kto ma możliwość, korzysta z takiej okazji, albo ludzie mają skłonność do zawyżania własnego czasu pracy. Pierwsza z tych interpretacji pozostaje w sprzeczności z powszechną opinią, że trudno jest znaleźć pracę. Dla średniego wymiaru czasu pracy nie bez znaczenia jest też fakt, że rolnicy, którzy przeciętnie deklarują pracę w wymiarze 67 godzin tygodniowo, stanowią 17% czynnych zawodowo.

Na średni roczny wymiar pracy wpływa zapewne (oprócz ewentualnych błędnych szacunków respondentów) zjawisko bezrobocia, które w ciągu ostatniego roku dotknęło 12% ankietowanych, oraz przerwy w pracy, związane np. ze zmianą miejsca zatrudnienia, urlopami wychowawczymi itp.

A N E K S

PODZIAŁ NA REGIONY W BADANIACH CBOS

1. Region północny:

09 woj. elbląskie
10 woj. gdańskie
17 woj. koszalińskie
26 woj. olsztyńskie
39 woj. słupskie
41 woj. szczecińskie

2. Region zachodni:

11 woj. gorzowskie
12 woj. jeleniogórskie
20 woj. legnickie
45 woj. wałbrzyskie
47 woj. wrocławskie
49 woj. zielonogórskie

3. Region środkowozachodni:

05 woj. bydgoskie
13 woj. kaliskie
16 woj. konińskie
21 woj. leszczyńskie
29 woj. pilskie
32 woj. poznańskie
44 woj. toruńskie
46 woj. wrocławskie

4. Region środkowy:

01 woj. warszawskie
07 woj. ciechanowskie
24 woj. łódzkie
30 woj. piotrkowskie
31 woj. płockie
34 woj. radomskie
37 woj. sieradzkie
38 woj. skierniewickie

5. Region wschodni:

02 woj. białkopodlaskie
03 woj. białostockie
06 woj. chełmskie
22 woj. lubelskie
23 woj. łomżyńskie
28 woj. ostrołęckie
36 woj. siedleckie
40 woj. suwalskie
48 woj. zamojskie

6. Region południowo-wschodni:

15 woj. kieleckie
18 woj. krakowskie
19 woj. krośnieńskie
25 woj. nowosądeckie
33 woj. przemyskie
35 woj. rzeszowskie
42 woj. tarnobrzeskie
43 woj. tarnowskie

7. Region południowo-zachodni:

04 woj. bielskie
08 woj. częstochowskie
14 woj. katowickie
27 woj. opolskie

Tabela 1. Ile godzin tygodniowo poświęca Pan(i) pracy zarobkowej?

	Średnia	Liczba osób
Ogółem	51.5	1096
Płeć		
Mężczyźni	55.2	584
Kobiety	47.2	512
Wiek		
do 24 lat	49.1	96
25-34	50.4	265
35-44	52.6	374
45-54	52.0	255
55-64	52.6	74
65 lat i więcej	47.3	32
Miejsce zamieszkania		
Wieś	56.5	419
Miasto do 20 tys.	46.8	136
od 21 do 100 tys.	50.8	192
101-500 tys.	47.9	212
501 tys. i więcej mieszk.	47.0	137
Region		
Północny	53.6	122
Zachodni	48.9	123
Środkowozachodni	50.0	167
Środkowy	52.0	207
Wschodni	60.9	138
Południowo-wschodni	48.4	181
Południowo-zachodni	48.1	159
Wysztalcenie		
Podstawowe	54.2	279
Zasadnicze zawodowe	52.9	306
Średnie	49.4	382
Wyższe	48.1	129
Grupa społ.-zaw. pracujący		
Kadra kier., inteligencja, przedsiębiorcy	50.7	204
Technicy, prac.umysłowi niższego szczebla	45.0	200
Pracownicy usług, fiz.-umysłowi	48.5	100
Robotnicy wykwalifikowani	50.4	280
Robotnicy niewykwalifik.	44.4	75
Rolnicy i pracownicy rolni	67.0	182
Bierni zawodowo		
Renciści i emeryci	34.7	11
Bezrobotni	42.3	9
Gospodynie domowe i inni	49.8	19
Dochody brutto na jedną osobę		
poniżej 1250 tys.zł	53.0	188
1250 tys. - 1999 tys.	51.8	211
2000 tys. - 2749 tys.	51.4	237
2750 tys. - 3249 tys.	51.3	90
3250 tys. i powyżej	50.4	347
Udział w Mszy		
Częściej niż co tydzień	48.9	30
Co tydzień i rzadziej	51.3	536
Raz lub dwa w miesiącu	52.9	212
Kilka razy w roku	50.6	239
Wcale lub rzadziej niż raz na rok	52.3	77
W 1993 r. głosowali na:		
SLD	50.2	128
PSL	59.4	122
UD lub KLD	47.5	135
UP	49.1	46
BBWR	53.8	24
KPN	52.4	18
Prawica pozaparl.	52.6	112
Inne	53.2	47
Nie głosował	50.7	421

Tabela 2. Ile tygodni pracował(a) Pan(i) zarobkowo przez ostatni rok?

	Średnia	Liczba osób
Ogółem	46.1	1171
Płeć		
Mężczyźni	45.5	619
Kobiety	46.8	552
Wiek		
do 24 lat	34.4	109
25-34	45.9	278
35-44	48.0	397
45-54	48.3	268
55-64	46.2	87
65 lat i więcej	45.5	31
Miejsce zamieszkania		
Wieś	46.3	448
Miasto do 20 tys.	45.7	147
od 21 do 100 tys.	46.8	206
101-500 tys.	45.7	229
501 tys. i więcej mieszk.	45.6	140
Region		
Północny	42.3	137
Zachodni	45.5	131
Środkowozachodni	47.0	178
Środkowy	45.4	220
Wschodni	47.2	142
Południowo-wschodni	47.7	188
Południowo-zachodni	46.9	174
Wykształcenie		
Podstawowe	45.3	307
Zasadnicze zawodowe	46.2	330
Średnie	45.9	404
Wyższe	48.4	130
Grupa społ.-zaw. pracujący		
Kadra kier., inteligencja, przedsiębiorcy	48.3	202
Technicy, prac.umysłowi niższego szczebla	48.6	201
Pracownicy usług, fiz.-umysłowi	45.4	100
Robotnicy wykwalifikowani	47.7	283
Robotnicy niewykwalifik.	44.9	75
Rolnicy i pracownicy rolni	50.8	182
Bierni zawodowo		
Renciści i emeryci	31.0	29
Uczniowie i studenci	4.0	5
Bezrobotni	24.6	51
Gospodynie domowe i inni	34.8	30
Dochody brutto na jedną osobę		
Poniżej 1250 tys.zł	43.0	213
1250 tys. - 1999 tys.	45.8	226
2000 tys. - 2749 tys.	46.9	249
2750 tys. - 3249 tys.	47.9	93
3250 tys. i powyżej	47.0	363
Udział w Mszy		
Częściej niż co tydzień	47.7	31
Co tydzień i rzadziej	46.4	569
Raz lub dwa w miesiącu	45.9	226
Kilka razy w roku	45.8	259
Wcale lub rzadziej niż raz na rok	45.0	84
W 1993 r. głosowali na:		
SLD	46.7	134
PSL	49.3	128
UD lub KLD	46.0	140
UP	46.9	47
BBWR	50.7	24
KPN	46.8	20
Prawica pozaparl.	46.3	116
Inne	46.6	51
Nie głosował	44.7	462

Tabela 3. Ile lat pracował(a) Pan(i) po ukończeniu nauki w szkole?

(%)

	Do 5 lat	5-10	11-15	16-20	21-25	26-30	31 i więcej	Liczba osób
Ogółem	9	14	11	12	13	11	30	1846
Płeć								
Mężczyźni	8	10	13	11	13	11	34	883
Kobiety	10	17	9	14	13	11	26	962
Wiek								
do 24 lat	79	21	0	0	0	0	0	104
25-34	13	51	30	5	0	0	0	338
35-44	6	6	16	34	30	9	0	474
45-54	2	4	3	7	21	32	31	340
55-64	1	2	4	3	5	10	76	292
65 lat i więcej	0	2	3	6	4	9	76	297
Miejsce zamieszkania								
Wieś	9	12	12	11	10	10	35	694
Miasto do 20 tys.	11	17	10	15	13	12	21	232
od 21 do 100 tys.	7	15	15	13	16	10	24	329
101-500 tys.	8	14	10	11	15	13	30	382
501 tys. i więcej mieszk.	9	11	6	13	14	13	34	208
Region								
Północny	8	16	13	13	15	9	26	214
Zachodni	4	17	12	17	17	10	22	180
Środkowozachodni	11	15	16	10	14	7	27	271
Środkowy	9	11	9	13	11	12	34	358
Wschodni	9	10	10	12	12	11	35	210
Południowo-wschodni	10	13	11	11	10	13	33	292
Południowo-zachodni	9	14	9	11	14	14	29	321
Wykształcenie								
Podstawowe	4	7	7	10	11	12	49	679
Zasadnicze zawodowe	14	18	16	13	14	7	18	464
Średnie	9	19	12	16	15	12	18	536
Wyższe	11	10	14	10	12	15	27	166
Grupa społ.-zaw. pracujący								
Kadra kier., inteligencja, przedsiębiorcy	11	11	16	11	24	16	11	204
Technicy, prac.umysłowi niższego szczebla	7	25	15	18	16	8	12	203
Pracownicy usług, fiz.-umysłowi	21	26	11	10	13	8	11	100
Robotnicy wykwalifikowani	8	13	21	16	18	11	13	283
Robotnicy niewykwalifik.	13	20	11	15	14	14	13	77
Rolnicy i pracownicy rolni	6	6	8	15	13	17	36	187
Bierni zawodowo								
Renciści i emeryci	1	4	5	6	7	11	65	540
Bezrobotni	17	26	11	20	12	5	10	106
Gospodynie domowe i inni	25	27	8	11	8	6	16	131
Dochody brutto na jedną osobę								
Poniżej 1250 tys. zł	14	15	11	13	14	10	23	373
1250 tys. - 1999 tys.	8	16	11	14	12	12	27	342
2000 tys. - 2749 tys.	6	15	13	13	15	11	26	381
2750 tys. - 3249 tys.	3	12	8	12	12	12	42	171
3250 tys. i powyżej	10	11	11	10	12	11	34	524
Udział w Mszy								
Częściej niż co tydzień	6	8	2	8	9	13	54	82
Co tydzień i rzadziej	8	13	12	13	13	11	31	908
Raz lub dwa w miesiącu	10	14	13	14	11	13	25	359
Kilka razy w roku	12	15	10	9	18	9	27	356
Wcale lub rzadziej niż raz na rok	9	15	14	14	10	8	31	138
W 1993 r. głosowali na:								
SLD	8	13	11	12	12	8	36	204
PSL	7	5	11	9	11	15	42	197
UD lub KLD	12	14	11	13	19	11	19	178
UP	8	10	24	11	15	10	22	75
BBWR	4	15	2	23	17	7	32	37
KPN	6	8	34	7	14	9	22	30
Prawica pozaparl.	9	13	13	9	11	14	31	187
Inne	5	10	10	12	9	18	37	85
Nie głosował	10	17	9	13	13	10	27	753

Tabela 4. Jak długo wykonuje Pan(i) tę pracę (ostatnią)?

	Średnia (w latach)	Liczba osób
Ogółem	17.5	1808
Płeć		
Mężczyźni	17.7	879
Kobiety	17.4	929
Wiek		
do 24 lat	2.5	103
25-34	6.7	325
35-44	12.0	468
45-54	18.4	336
55-64	28.2	290
65 lat i więcej	32.3	285
Miejsce zamieszkania		
Wieś	21.1	686
Miasto do 20 tys.	15.7	228
od 21 do 100 tys.	14.2	315
101-500 tys.	15.6	374
501 tys.i więcej mieszk.	16.1	204
Region		
Północny	16.1	193
Zachodni	14.6	172
Środkowozachodni	15.9	266
Środkowy	19.0	360
Wschodni	22.4	208
Południowo-wschodni	18.3	289
Południowo-zachodni	15.8	319
Wykształcenie		
Podstawowe	24.0	667
Zasadnicze zawodowe	12.8	452
Średnie	13.5	523
Wyższe	17.0	166
Grupa społ.-zaw. pracujący		
Kadra kier.,inteligencja, przedsiębiorcy	12.6	203
Technicy, prac.umysłowi niższego szczebla	11.9	204
Pracownicy usług, fiz.- umysłowi	6.9	100
Robotnicy wykwalifikowani	11.9	282
Robotnicy niewykwalifik.	8.0	77
Rolnicy i pracownicy rolni	27.3	191
Bierni zawodowo		
Renciści i emeryci	27.2	518
Bezrobotni	10.4	95
Gospodynie domowe i inni	13.1	124
Dochody brutto na jedną osobę		
poniżej 1250 tys.zł	16.5	352
1250 tys. - 1999 tys.	18.4	338
2000 tys. - 2749 tys.	16.0	374
2750 tys. - 3249 tys.	20.1	169
3250 tys. i powyżej	17.3	519
Udział w Mszy		
Częściej niż co tydzień	27.8	78
Co tydzień i rzadziej	18.1	893
Raz lub dwa w miesiącu	16.5	346
Kilka razy w roku	15.7	356
Wcale lub rzadziej niż raz na rok	14.5	132
W 1993 r. głosowali na:		
SLD	17.6	200
PSL	21.7	198
UD lub KLD	14.0	169
UP	15.8	74
BBWR	18.0	34
KPN	13.7	32
Prawica pozaparl.	18.0	181
inne	18.6	87
Nie głosował	17.1	733

Tabela 5. Ile tygodni był(a) Pan(i) bezrobotny(a) w ciągu ostatnich 12 miesięcy?

	Średnia	Liczba osób
Ogółem	34.0	255
Płeć		
Mężczyźni	32.9	130
Kobiety	35.2	126
Wiek		
do 24 lat	29.5	77
25-34	35.1	78
35-44	35.6	65
45-54	38.5	28
55-64	39.3	7
Miejsce zamieszkania		
Wieś	34.8	99
Miasto do 20 tys.	35.8	35
od 21 do 100 tys.	34.4	52
101-500 tys.	34.9	52
501 tys. i więcej mieszk.	21.9	17
Region		
Północny	35.1	44
Zachodni	37.0	28
Środkowozachodni	34.3	32
Środkowy	32.4	51
Wschodni	37.9	25
Południowo-wschodni	28.4	40
Południowo-zachodni	36.2	34
Wykształcenie		
Podstawowe	34.5	57
Zasadnicze zawodowe	35.1	111
Średnie	32.1	80
Wyższe	34.7	8
Grupa społ.-zaw. pracujący		
Kadra kier., inteligencja, przedsiębiorcy	30.2	15
Technicy, prac. umysłowi niższego szczebla	24.0	14
Pracownicy usług, fiz.-umysłowi	25.0	15
Robotnicy wykwalifikowani	25.2	25
Robotnicy niewykwalifik.	29.0	11
Rolnicy i pracownicy rolni	18.0	1
Bierni zawodowo		
Renciści i emeryci	46.8	5
Uczniowie i studenci	29.6	3
Bezrobotni	37.0	127
Gospodynie domowe i inni	41.8	34
Dochody brutto na jedną osobę		
Poniżej 1250 tys. zł	36.0	110
1250 tys. - 1999 tys.	36.7	53
2000 tys. - 2749 tys.	31.7	35
2750 tys. - 3249 tys.	29.6	12
3250 tys. i powyżej	23.5	32
Udział w Mszy		
Częściej niż co tydzień	35.2	5
Co tydzień i rzadziej	31.7	113
Raz lub dwa w miesiącu	35.1	60
Kilka razy w roku	37.1	55
Wcale lub rzadziej niż raz na rok	35.7	22
W 1993 r. głosowali na:		
SLD	34.2	20
PSL	36.4	13
UD lub KLD	24.4	20
UP	39.3	15
BBWR	27.6	3
KPN	28.5	2
Prawica pozaparl.	35.6	23
Inne	35.2	11
Nie głosował	34.2	145